

El cuidado de la primera infancia. Desigualdades sociales y territoriales en la metrópolis de Barcelona

Lara Navarro Varas

Resum

En un context caracteritzat per la importància creixent de l'educació i l'atenció de la petita infància com un dels instruments de la política social més rellevants per combatre la pobresa i la desigualtat, aquesta tesi doctoral se centra en l'anàlisi de la cura a Espanya a la darrera dècada i el seu reescalat a nivell local. En aquest sentit, el principal objectiu de la dissertació passa per contrastar l'ús diferencial dels diferents recursos de cura per als infants menors de tres anys al període 2006-2016 així com per examinar el paper del sector públic en la reproducció i l'agudització d'aquest. L'aproximació analítica es duu a terme des de dues dimensions diferents: des de l'ús que les famílies realitzen dels diferents models de cura i des de l'oferta pública de serveis d'educació i atenció per a la primera infància acotada a la metròpoli de Barcelona. A ambdues aproximacions adquireixen rellevància les aportacions de naturalesa empírica, constituint el tractament de dades de naturalesa administrativa un recurs innovador i amb un elevat potencial respecte a la investigació prèvia en aquesta matèria. Els resultats obtinguts mostren que la defamiliarització de la cura de la primera infància a Espanya constitueix un recurs moderat per la classe econòmica, estant sobrerrepresentats els nens que pertanyen als estrats socials superiors de la societat espanyola. Era així abans de la crisi i ho segueix sent amb més intensitat al context actual. Davant el limitat sistema de llicències parentals, la manca d'una prestació econòmica universal per fill a càrrec i la insuficiència de serveis, els existents no estan dissenyats per a que les famílies de menys recursos se'n beneficiïn més. La descentralització dels serveis a les comunitats autònomes i l'alt grau d'autonomia traslladat a la vegada a l'administració local, perfila diferents models que no són aliens a la igualtat d'oportunitats. L'heterogeneïtat de l'oferta pública entre els municipis metropolitans dibuixa un escenari divers al que són més sensibles els infants amb menors recursos econòmics. El municipi de residència condiona extraordinàriament l'accés als serveis de titularitat pública dirigits a la petita infància. Mentre que les famílies amb major capacitat adquisitiva es mostren més resilients a la diversitat territorial, les posicionades a la cua inferior de la distribució són molt més vulnerables. Els arguments oferts poden resultar d'interès en la formulació de polítiques a escala estatal i a escala local/metropolitana.